

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА
ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ
У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
УПРАВЛІННЯ ФІТОСАНІТАРНОЇ БЕЗПЕКИ

вул. Келецька, 53, м. Вінниця, 21027, тел. (0432) 46-46-47, 46-46-71, 46-45-19 факс (0432) 57-03-01
web: www.vingudpss.gov.ua, e-mail: info@vingudpss.gov.ua, код ЄДРПОУ 40310643

№ _____ від _____ 20__ р. на № _____ від _____ 20__ р.

**Відділ захисту рослин управління фітосанітарної
безпеки Департаменту фітосанітарної безпеки,
контролю в сфері насінництва та розсадництва
Держпродспоживслужби України
Департамент агропромислового розвитку
Вінницької ОДА
Вінницький обласний центр з гідрометеорології**

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ №8
щодо фітосанітарного стану посівів сільськогосподарських культур
у господарствах Вінницької області станом на 21 липня 2022 року

Друга декада липня характеризувалася прохолодною, з нерівномірним розподілом опадів погодою, місцями шуміли грози. Спостерігалися низькі для середини липня середні добові та нічні температури повітря. Сонячне сійво до поверхні землі надходило протягом 85 годин, при нормі 91 годину. Протягом декади вітер переважав слабкий та помірний.

Середня декадна температура повітря склала 17,1-20,1°, що на 1,2-2,9° нижче від норми. Максимальна температура повітря в денні години підвищувалася до 28-35°. В південних районах області впродовж 1-3 днів вона перевищувала позначку +30° тепла. Мінімальна температура повітря в нічні години знижувалася до 8-11°. Мінімальна температура на поверхні ґрунту опускалася до 8-10°. Середня температура ґрунту на глибині 10 см за декаду становила 20-24° тепла. Впродовж 2-9 днів хоча би в один із строків спостережень вона підвищувалася до +25°.

Розподіл опадів на території області вкрай нерівномірний. Кількість опадів склала 14-50 мм, або 44-167% від норми, в південно-східних та південних районах кількість опадів склала 3-7 мм, або 18-29% від норми. Відносна вологість повітря становила 60-76%, при нормі 71-73%.

Агрометеорологічні умови минулої декади були в тісній залежності від кількості опадів, які випали на території області. В південних районах області, де тривалий час відсутні ефективні опади, ріст і розвиток пізніх с/г культур пригнічувався. Малоприятливим фактором для теплолюбних культур та городини (крім капусти та коренеплодів) було зниження середньодобових температур до 14-15° тепла та нічних температур повітря до 8-10° тепла, що уповільнило їх ріст та розвиток.

В окремих районах, де кількість опадів за декаду випала була значно вище декадної норми, відбулося поповнення волого забезпечення ґрунту.

Станом на 18 липня запаси продуктивної вологи під цукровим буряком в орному шарі ґрунту становили до 9 мм, в метровому 64 мм (недостатні). Під пізніми теплолюбними культурами (соняшник, кукурудза, гречка, соя) запаси продуктивної вологи в орному шарі ґрунту склали 3-31 мм, в метровому 31-140 мм (від недостатніх до хороших).

Станом на 20 липня сума ефективних температур вище +5° становила 1128-1355°, при нормі 1112-1279°, вище +10° становила 623-789°, при нормі 598-737°, вище +15° накопичилася 242-382°, при нормі 196-303°.

Зерно озимої пшениці на спостережних ділянках досягло воскової та повної стиглості, господарства області розпочали збір урожаю. Стан посівів переважно добрий, місцями задовільний.

У ярого ячменю тривало дозрівання зерна. Стан посівів переважно добрий.

У кукурудзи в залежності від строків посіву та групи стиглості тривало листоутворення. На ранніх площах посіву та на півдні області відмічено викидання та цвітіння волоті, а також цвітіння качана. Стан посівів переважно добрий.

У гречки тривало цвітіння та формування зернівки. Висота рослин на кінець декади становить 87-94 см. На одній рослині сформувалося 8-20 зернівок. Стан посівів переважно добрий.

Цукрові буряки продовжували набирати вагу кореня. Маса одного кореня за визначенням агрометеорологів склала до 318 г. Приріст за декаду склав 48 г. Стан посівів переважно добрий.

У соняшнику відмічено цвітіння та формування кошиків при висоті рослин 117-192 см. Діаметр кошика становить 7-12 см. Стан посівів добрий.

У сої відмічено початок цвітіння та появу бобів. Стан посівів переважно добрий.

У картоплі відмічено кінець цвітіння. Стан посадок картоплі переважно добрий та задовільний. Окремі господарства відмічають ураження картоплі фітофторозом.

Городні культури. У огірків проводився збір урожаю, у томатів зелена та бланжева стиглість плодів, у капусти пізніх сортів продовжується формування головки.

Плодові культури. Відмічено дозрівання ранніх сортів яблук.

Господарства області при задовільних погодних умовах розпочали збір урожаю озимих культур та озимого ріпаку.

Фенологія культур

Озима пшениця – воскова-повна стиглість.

Ярий ячмінь – воскова-повна стиглість.

Горох – повна стиглість.

Цукрові буряки – ріст коренеплодів.

Картопля – визрівання ягід–засихання бадилля.

Озимий ріпак – збиральна стиглість.

Кукурудза – викидання волоті-цвітіння.

Соя – цвітіння-формування бобів.

Соняшник – цвітіння.

Сад – ріст плодів.

Багатоїдні шкідники

Протягом другої декади липня в області продовжувалися літ **кукурудзяного стеблового метелика** інтенсивністю 1-4 екз./ніч на феромонну пастку, відкладання яєць (яйцекладками заселено 0,5 рослин, в кладці 10, максимальна 19 яєць), та відродження личинок. Розвиток шкідника стримували прохолодні та посушливі на більшості території області погодні умови (найсприятливіші за вологозабезпеченням умови складаються в північно-західній, західній та осередках центральної частин області).

Похолодання стримувало і літ метеликів **підгризаючих і листогризучих совок**. За ніч на світлопастку уловлювалося по 1 екз. окличної, озимої, совки С-чорне, капустиної, бавовникової. **Совки-гамма** на посівах цукрових буряків злітало 2 екз./10кр.

Шкідники і хвороби зернових та зернобобових культур

Погодні умови загалом сприяли дозріванню зернових культур та слабкому поширенню хвороб на колосі.

В посівах озимих та ярих зернових колосових культур продовжується вигодовування личинок **шкідливої черепашки**, чисельність яких становить 0,2-0,4 екз./м². Личинки IV-V віків. Розвиток **попелиць** тривав на 52% обстежених площ на вегетуючих не огрубілих рослинах, підгоні, де за чисельності 5-10 екз./рослину було заселено до 10% рослин. Осередково на колосках продовжують живлення **хлібні жуки**, які за чисельності 0,2-0,3 екз./м² пошкодили 1-2% колосків.

На деяких посівах озимої пшениці північно-західної частини області ще продовжується розвиток хвороб: **фузаріозом** уражено 0,2–0,5% колосків, розвиток хвороби 0,1%, **септоріозом** уражено 0,5 (південь)-5 (північний захід) відсотків колосся, за розвитку 0,1-0,2%.

В посівах кукурудзи на зерно продовжує активно розвиватись **злакова попелиця**, яка заселила 1-3% рослин по 15, максимальна 38 екз./рослину. Заселення злаковими блішками становить 5 екз./м² за слабого пошкодження 5% рослин.

Хворіють рослини кукурудзи на **гельмінтоспоріоз** та **пухирчасту сажку**, які осередково уразили по 1% рослин.

У посівах сої на 3% рослин розвиваються і шкодять **попелиці** та **павутинний кліщ** за чисельності відповідно 3 екз./рослину та 1-2 екз./листок.

У посівах культури продовжується розвиток хвороб. **Аскохітозом** та **пероноспорозом** охоплено відповідно 43 та 15% обстежених площ, 3-5% рослин за розвитку 0,2%.

Шкідники цукрових буряків

Рослини цукрових буряків повсюди продовжують пошкоджувати **бурякова листкова попелиця**, якою заселено 2-3% рослин за чисельності 10-12 екз./рослину. **Щитоносками** заселено 19% обстежених площ, де за чисельності 0,3 екз./м² пошкоджено в слабкому ступені 3% рослин. Незначної шкоди рослинам буряків завдає **мінуючи муха**, якою пошкоджено 0,5-1% рослин. Гусеницями **совки-гамми** пошкоджено 0,5-1% рослин за чисельності 0,3-0,5 екз./м².

Повсюди осередково виявляють ураження коренеплодів **хвостовою гниллю** (уражено 0,5% рослин), **фомозом** (1-2% рослин). В північно-західній частині відмічено початок розвитку **церкоспорозу** (уражено 1% рослин).

Шкідники та хвороби соняшнику

В посівах соняшнику подовжується розвиток **геліхрислової попелиці**, нею заселено 3-7% рослин з чисельністю 19, максимально 30 екз./рослину.

Фомозом та **пероноспорозом** уражено 1-6% рослин за розвитку 0,2%. **Біла гниль** осередково уразила стебла 0,5% рослин (на територіях, де випадали опади).

Шкідники і хвороби картоплі та овочів

Посадкам **картоплі** здебільшого пізніх сортів продовжують завдавати шкоди личинки та імаго **колорадського жука**. Фітофагом заселено 5-10% кущів за чисельності 2-6 екз./рослину імаго, 1 яйцекладка, 5-9 екз./рослину личинок за пошкодження 5-22% кущів.

Погодні умови другої декади (нерівномірні дощі, холодні ночі та рясні роси) сприяли розвитку хвороб: **фітофторозом** уражено в середньому 9%, максимально 25% рослин, **альтернаріозом** 7, максимально 12% рослин за розвитку хвороб 0,2%.

На **томатах** відмічено розвиток **колорадського жука**, яким заселено 5% обстежених площ, 2% рослин з чисельністю 1-2 екз./рослину імаго та 2 екз. личинок/рослину. Ураженість **фітофторозом**, **альтернаріозом** становить по 2% рослин. На 1% плодів відмічається ураження **верхівковою гниллю**.

На **капусті** продовжується літ метеликів, відкладання яєць та відродження гусениць **рпінного** та **капустяного біланів** II покоління. Гусеницями чисельністю 6 екз./рослину пошкоджено 1% рослин. **Білокрилка** заселила і пошкодила 19-70% рослин по 17-58 екз./роsl., **капустяна попелиця** - 4% рослин по 17, максимально 25 екз./роsl. Також відмічається шкідливість личинок **капустяної совки** та **капустяної молі** (1-2% рослин, 1 екз./рослину).

Посіви **огірків** заселяють **попелиці** та **павутинний кліщ** (20% обстежених площ, 2% рослин з чисельністю: попелиці 7-11 екз./листок, кліщі – 1-2 екз./листок на кожному з заселених 1-2% листків).

З хвороб на огірках виявлено **пероноспороз** (уражено 1-10% рослин), **антракноз** (3-6% рослин), **бактеріоз** (3-12% рослин) за розвитку хвороб 0,2%.

Шкідники та хвороби саду

У садах продовжувався літ плодожерок, інтенсивність якого значно коливалася через пониження температур та випадання опадів. Спостереження свідчать, що розпочався літ метеликів II покоління **східної плодожерки** (18, максимально 30 метеликів/ніч), а динаміка **яблуневої** та **сливової** плодожерок знаходиться на стику I і II покоління (на феромонну пастку в середньому потрапляло за ніч яблуневої плодожерки 5 екз., сливової 11 екз.). Гусеницями **яблуневої плодожерки** пошкоджено 1-3% плодів.

Зеленою яблуневою попелицею заселено 11-22% дерев, 8-18% листків з чисельністю 21-67 екз./листок. **Плодовими кліщами** заселено 8-12% дерев, 8-10% листків за чисельності личинок та імаго 1-2 екз./листок.

Плодові насадження хворіють на **борошнисту росу** – 5-10% дерев, 3-9% листків, розвиток хвороби 0,2%, **паршею** уражено 10, максимально 12% дерев, 4-7% листків, плодів 2-3%, розвиток хвороби 0,3%.

Інформація

щодо поширення і чисельності шкідників сільськогосподарських рослин у Вінницькій області станом на 21 липня 2022 року

№ з/п	Назва культури	Обстежено, га	Назва шкідника	Заселено, %		Чисельність, екз. (сер./макс.)								Пошкоджено, (сисніми – заселено) рослин, бруньок, листків, суцвіть, плодів, %		Ступінь пошкодження, %				
				площ	рослин, бруньок, суцвіть, плодів	один. виміру	імаго		яйце		личинки			ентомофаги	серед.	макс.	слабкий (до 25% рослин)	середній (26-50% рослин)	сильний (51% і більше)	
							серед.	макс.	серед.	макс.	серед.	макс.	вік							
1	Оз.пшениця	300	Шкідл. черепашка	70		екз./м2									1	3	100			
			Хлібні жуки	70		екз./м2	0,2	0,3								1	2	100		
2	Оз.ріпак	250	Капуст. попелиця	100	3	екз./росл					26	38			3	5	100			
			Ріпаковий прихованохоботник	60	1	екз./плід						1	1			1	1	100		
3	Яр.ячмінь	100	Шкідл. черепашка	100		екз./м2					0,2	0,2			1	1	100			
			Хлібні жуки	100		екз./м2	0,2	0,2								1	1	100		
4	Кукурудза	790	Стебловий метелик	44	0,5	екз./росл			10	19	1	1			0,5	0,5	100			
			Злак. попелиці	78	2,5	екз./росл						15	38			2	3	100		
			Хлібні блішки	32		екз./м2	5	5								5	5	100		
5	Соя	220	Павутинний кліщ	10	3	екз./листок					1	2			1	2	100			
			Попелиці	10	3	екз./росл						3	3			2	3	100		
6	Цукрові буряки	155	Бур. Лист. попелиця	55	2	екз./росл					10	12			2	3	100			
			Бур. мінуюча муха	55	0,8	екз./росл						1	1			0,8	1	100		
			Совка-гамма	55		екз./м2						0,3	0,5			0,8	1	100		
			Щитоноски	19		екз./м2	0,3	0,3								3	3	100		
7	Соняшник	500	Геліхриз. попелиця	79	3	екз./росл					19	30			3	7	100			
			Клопи-сліпняки	6		екз./м2	1	2								1	2	100		
8	Картопля	1	Травневі жуки	100		екз./м2					1	2			2	2	100			
			Колорадський жук	100	5	екз./росл	2	6								5	15	100		
				100	10	екз./росл			1	1	5	9					10	22	100	
			Озима совка	30		екз./м2						0,2	0,2							
			Дротяники	100		екз./м2								1	2	100				
9	Капуста	2	Капустяна совка	75	1	екз./росл					1	1			1	1	100			
			Капуст. попелиця	100	4	екз./росл						17	25			4	4	100		
			Капустяна міль	75	1,5	екз./росл						1	1			1,5	2	100		
			Білани	50	1	екз./росл						6	6			1	1	100		
			Білокрилка	100	19	екз./росл	17	58								19	70	100		
			Капустяні блішки	25	3	екз./росл	2	3									3	3	100	

10	Сад	20	Зел. ябл. попелиця	67	11	екз./листок				21	67			8	18	100		
			Ябл. плодожерка	54	11	екз./плід					1	1			2	3	100	
			Плодові кліщі	66	8	екз./листок	1	2			2	2			8	10	100	
11	Огірок	1	Павутинний кліщ	20	2	екз./листок				1	2			1	2	100		
			Попелиці	20	2	екз./листок					7	11			1	2	100	
12	Багаторічні трави	52	Конюш.стебловий довгоносик	100		екз./м2	1	2						2	3	100		
			Лист. люцерновий довгоносик	100		екз./м2	1	1							2	3	100	
			Совка-гамма	35		екз./м2					0,5	0,5			2	3	100	
			Горохова попелиця	56		екз./100 п.с.					9	16	1		3	3	100	
			Ягідний клоп	100		екз./100 п.с.	2	2							2	3	100	
			Клопи-сліпняк	100		екз./100 п.с.	2	2							2	3	100	
13	Томат	1	Колорадський жук	10	2	екз./роsl	1	2		2	2			2	3	100		

Інформація щодо ураження хворобами сільськогосподарських рослин у Вінницькій області станом на 21 липня 2022 року

№ з/п	Назва культури	Обстежено, га	Назва хвороби	Уражено, %						Розвиток хвороби, %	Загинуло рослин, %
				площ	рослин		Назва ураж. органу	Органів рослин			
					середній	максим.		середній	максим.		
1	Оз.пшениця	300	Септоріоз колосу	50	2	5	колос			0,15	
			Фузаріоз колосу	38	0,2	0,5	колос			0,1	
2	Оз.ріпак	250	Альтернаріоз	40	3	3	листя			0,2	
			Фомоз	40	5	5	листя			0,2	
3	Яр.ячмінь	100	Борошниста роса	100	3	3	листя			0,2	
			Гельмінтоспоріоз	100	6	6	листя			0,3	
4	Кукурудза	790	Гельмінтоспоріоз	3	1	1	листя			0,1	
			Пухирч. сажка	1	1	1	стебла			0,1	
5	Соя	220	Аскохітоз	43	3	5	листя			0,2	
			Пероноспороз	15	3	5	листя			0,2	
6	Цукрові буряки	155	Гниль хвостова	42	0,5	0,5	коріння				
			Фомоз	48	1	2	листя			0,1	
			Церкоспороз	6	1	1	листя			0,1	
7	Соняшник	500	Гниль біла	8	0,5	0,5	стебла			0,1	
			Пероноспороз	70	2	6	листя			0,2	
			Фомоз	70	3,5	6	листя			0,2	
8	Картопля	1	Альтернаріоз	100	7	12	листя			0,2	

			Фітофтороз	100	9	25	листя			0,2	
9	Сад	20	Борошниста роса	122	5	10	листя	3	9	0,2	
			Парша	115	10	12	листя	4	7	0,3	
							плоди	2	3		
10	Томат	1	Фітофтороз	1	2	2	листя			0,1	
			Альтернаріоз	1	2	2	листя			0,2	
			Верхівкова гниль	1			плоди	1	1		
11	Огірок	1	Антракноз	10	3	6	листя			0,2	
			Бактеріоз	10	3	12	листя			0,2	
			Пероноспороз	60	3,5	10	листя			0,2	

Інформація щодо льоту метеликів лускокрилих комах станом на 21 липня 2022 року

№ з/п	Назва культури	Площа, га		Шкідник		Інтенсивність льоту			Співвідношення, %		Середня кількість яєць на самку
		обстежено	заселено	назва	покоління	Одиниця обліку	Чисельність, екз		самиці	самці	
							середня	максимальна			
1	Кукурудза (феромонна пастка)	790	510	Стебловий метелик	I	екз./ніч	2	4		100	
				Бавовникова совка	I	екз./ніч	1	1		100	
2	Світлопастка			Озима совка	I	екз./ніч	1	1			
				Оклична совка	I	екз./ніч	1	1			
				Совка С-чорне	I	екз./ніч	1	1			
3	Цукрові буряки	155	55	Совка-гамма	II	екз./10 крок.	2	2			
4	Феромонна пастка			Яблун. плодожерка	I-II	екз./ніч	5	11		100	
				Слив. плодожерка	I-II	екз./ніч	11	22		100	
				Східна плодожерка	II	екз./ніч	18	30			

Начальник управління
фітосанітарної безпеки

підписано

Наталія САМБОРСЬКА